

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Politiske Betragtninger med Blik paa Danmark og Holsteen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 28. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1831_490A-txt-shoot-idm537/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ren der hænger ved dem, virkelige, saa lykkelig er kun det Land, der kan og vil undvære dem!

Naar Man priser Riggs-Dagene, og venter Alt af dem, da forudsætter man nemlig

- a) at Regeringen uden dem enten ikke kan eller ikke vil afstedkomme de nødvendige Forbedringer i Stats-Indretningen, og Bestyrelsen.
- b) at Folket kun derved kan vinde den Medfølelse af Stats-Regementets Bæst og Vel, der bør findes hos alle dets Medlemmer.
- c) at Folket har Ret til at beskaffe sig selv, og til at kræve Regnskab af Regeringen, saavel for alle dens Foretagender, som især for Anvendelsen af Stats-Indtagterne.
- d) at Man kan sammensætte en Riggs-Dag saaledes, at Stemmeflerheden ordenligvis maa være paa Rettens og Klogskabens, altsaa paa Folkesvelts Side.
- e) at Regentens Rets-Diet (Veto) er Nok til at betrygge hans nødvendige Ansøelse, og den ei mindre nødvendige Enhed og Fastsættelse i Stats-Riget.

Alt disse Forudsætninger kan synes alle Skoles-Drenge i Europa ligesaa Indlysende, som dem i den Polytechniske Skole, er slet ikke urimeligt; men ligesaa lidt som nogen Stat baader ved, at Skoles-Drenge bestemmes, naar det skal være Tid at giøre Opstand, ligesaa lidt baader den ved at bestyres efter deres Fatt-

Erne og Verdens-Klogskab, stændt Samme lettelig kan være stærre end Flerhedens paa en nymodens Rigsdag. Jeg tager mig derimod den Frihed at erklære disse Forudsætninger samtlig for falske, og haaber ikke ved nogen af dem at blive Bøvlset skyldig.

- a) Alt Regenten, naar han vil, ei allene uden Rigsdag kan iværksætte alle muelige Forbedringer, men kan det langt lettere, da det altid er vanskeligt at bringe mange Hoveder, selv af de bedste, under een Hat, det er aabenbart, og hvad nu Villien angaaer, da kan den vist nok fattes, men det er dog langt rimeligere, den vil findes hos Regenten, end hos Flerheden paa en Rigsdag: deels fordi Man altid i Verden lettere træffer en god Villie end mange, og deels fordi Regenten kan baade være egenkærlig, ærgerrig og egennyttig, i temmelig hoi Grad, og dog have en ret god Villie i Stats-Sager, men det kan Rigsdags-Medlemmerne ikke. Enhver af disse har nemlig en egen Interesse, han har Familie-Forbindelser, Venstabs-Forhold, og en egen Sammenhæng med den Stand, han tilhører, eller den Ufdeling, der valgte ham, saa han maa have baade en agte god Villie, Selvs-Beherstelse og Sjæls-Styrke, naar han, for det Heles Vel, skal overse det Enkeltes Indvendinger; Regenten derimod har lidet eller ingen Frihed til at adstille sit Vel fra Statens, men al muelig Opmuntring

